

1935

Václav Rabas (1885 – 1954)

Zima v Karlových Varech, 1935

Galerie umění Karlovy Vary vlastní tři obrazy Václava Rabase, které se vztahují k našemu městu:

Karlovarský motiv, Karlovy Vary – Vřídlo a Zima v Karlových Varech. Jejich vznik je spojen s pobytem syna Václava Rabase - JUDr. Jana Rabase (1915 – 2001), který zde v letech 1932 – 1935 navštěvoval gymnázium. Onemocněl žloutenkou a pro nevhodnou léčbu se o něj musela přijet postarat maminka. Bydleli v Ondřejské ulici 37, v domě Vyšehrad, dnes Penzionu Mozart. A právě do těchto míst Václav Rabas přijížděl na své motorce značky Indian. Úložný prostor v přilehlé sajdkáře byl uzpůsoben na převoz malířských potřeb, pláten a lepenkových desek, stojanu a krabice s barvami. K vytvoření obrazů s karlovarskou tematikou se malíř dostal až v období na přelomu ledna a února roku 1935, a to v době, kdy chystal svoji jubilejní výstavu v Obecním domě v Praze, na které byly vystaveny. Motivy byly zachyceny z okna bytu, ale také volně z Ondřejské ulice a přilehlého parku. Vznikly v období, kdy zrovna čerstvě napadl sníh. Průběh jeho postupného odtávání je zachycen v jednotlivých dílech. Obrazy dokreslují pobyt Rabasovy rodiny v Karlových Varech a také vztah malíře k městu: „A i ty Karlovy Vary jsou jen znamením na cestě po stopách mé rodiny. Přirostly mi k srdci jakožto studentský domov mých dětí. A to je osud krajináře, jde stále po něčích stopách. Od té doby, co mně maminka umřela, hledám její šlépěje na oranicích celé západočeské krajiny a nacházím stopy boží, bůh ví, jak staré. Namaluji to někdy?”

Návratem do Krušovic v roce 1913, po studiu na Akademii výtvarných umění v Praze, převládla v tvorbě Václava Rabase krajinomalba s typicky krušovickou červenohnědou barvou půdy. Toto území malíř nazýval svým „čtverečným kilometrem“. V obrazech krajin akcentoval realistický základ, ačkoliv mu nebyly cizí postupy francouzských moderních malířů, ani expresivní barevnost německých autorů. Více než na formotvorné prvky kladl Václav Rabas důraz na obsahové kvality děl. Při vší konkrétní vázanosti na zobrazovanou krajinu dovedl vtisknout svým malbám niternou hloubku, ale i obecnou platnost – v nejlepších případech se staly lyrickými i dramatickými alegoriemi české krajiny. V tvůrčím úsilí, které naplňovalo program Umělecké besedy, jejímž byl stoupencem a také dlouholetým předsedou, Václav Rabas navazoval na tradici české krajinomalby 19. století a na odkaz Antonína Slavička. Jeho vrcholné obrazy krajiny patří k nepopiratelnému bohatství českého malířství 30. let 20. století.

100 LET
DĚL
UMĚLCŮ
OSUDŮ